

מכסות חלב – דוח מצב

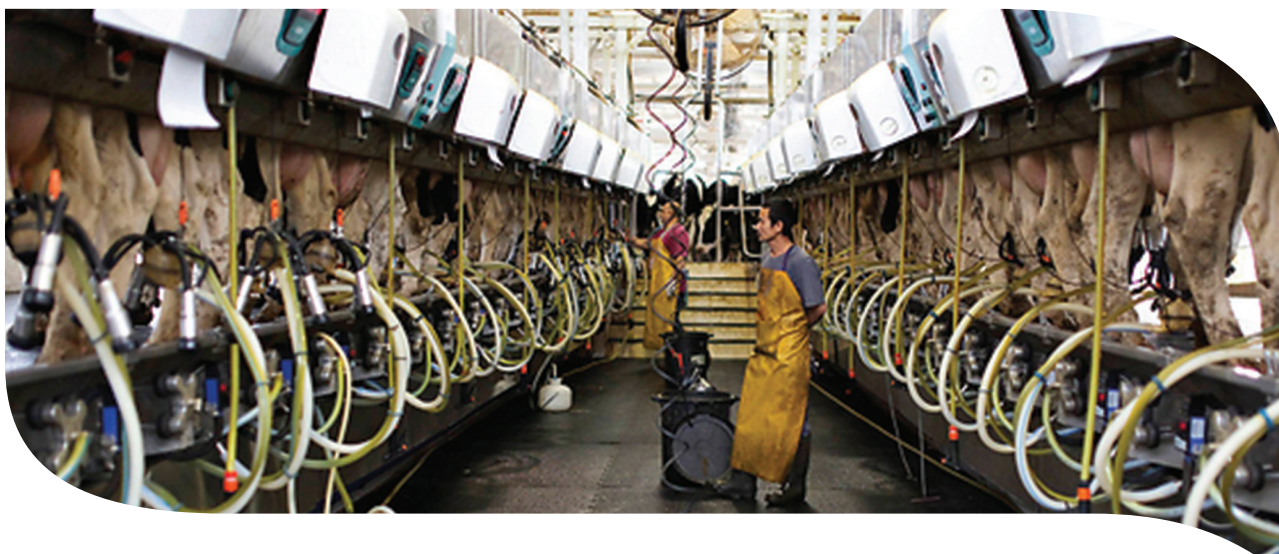
**שינויים רבים עברו ועדיין עוברים
על ענף החלב, במסמך עדכני שהונפק
על ידי מועצת החלב לקראת תקופת
החגים, ניתן ללמוד על פעילות
וועדת המכסות, מדיניות ההקצאות,
היקפי ייצור, יצרנים חדשים ועוד •**

בשנים האחרונות, חלו שינויים בענף החלב, עקב יישום הסכם העקרונות לעניין מתווה רב שנתי לייצור ענף הבקר לחלב, כפי שאושר על ידי הממשלה ("מתווה לוקר") ועקב הגדלת המכסה הארצית הכוללת בכל אחד מענפי החלב. בהתאם לחוק תכנון משק החלב, התשע"א – 2011 (להלן – חוק החלב), שר החקלאות ופיתוח הכפר קובע מדי שנה את המכסה הארצית הכוללת בכל אחד מענפי החלב, בהתאם להיקף החזוי של מלוא הצריכה לחלב. חלוקת המכסות הפרטנית מתבצעת על ידי ועדת מכסות, שחבריה הם מנכ"ל מועצת החלב (יו"ר הוועדה), 2 חברים מטעם משרד החקלאות וכן משקיף מטעם הארגון היציג של היצרנים. קביעת מכסות החלב ליצרנים, שינוי, העברתן, התנאותן בתנאים וכל פעולה אחרת בקשר אליהן, הינה בסמכותה הבלעדית של ועדת המכסות.

פעילות ועדת המכסות

1. תקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד – 2014 – בתקנות אלו מוסדר נושא קביעת המכסה השנתית ליצרני החלב, אופן הפחתת מכסה או הימנעות מקביעת מכסה ליצרנים, אופן קביעת מכסות ליצרני חלב חדשים, אישור שותפויות בין יצרנים לרבות אישור חליבה משותפת, אישור לייצור חלב במשקו של אחר (אומנה)

כאשר יש שינוי
בהיקף המכסה
הארצית הכוללת
ביחס לשנה קודמת,
קובע שר החקלאות
ופיתוח הכפר
את אמות המידה
לחלוקת המכסות,
ב"תקנות מדיניות
הפיתוח"

הקצאת מכסות ומדיניות

להלן סקירה כללית בעניין הקצאת מכסות חלב ליצרני החלב השונים, מדיניות הקצאת תוספות מכסה, כפי שבאה לידי ביטוי בתקנות מדיניות הפיתוח, לרבות הכרה ביצרני חלב חדשים

השינויים בהיקף המכסה הארצית הכוללת (במיליון ליטרים), בכל אחד מענפי החלב

שנים	2014	2015	2016	2017
חלב בקר	1,376	1,376	1,436	1,500
חלב עיזים	18.2	18.2	18.2	21.2
חלב כבשים	9.65	9.65	9.65	11.15

מספרם הכולל של יצרני החלב, אשר קיבלו בשנת 2017 מכסה לייצור חלב

יצרני חלב עיזים	יצרני חלב כבשים	יצרני חלב בקר	
82	50	807	משפחתי
4	7	193	שיתופי
3	2	13	בית ספר חקלאי
89	59	1,013	סה"כ יצרנים

והוראות מיוחדות נוספות.

2. תקנות תכנון משק החלב (העברת מכסות של יצרנים שיתופיים בענף הבקר), התשע"ה - 2015 - בתקנות אלו מוסדר הליך העברת מכסות בקר בין יצרני חלב מהמגזר השיתופי בלבד.

3. תקנות להסדרת הליך העברת המכסות בין יצרני חלב בקר במשק המשפחתי ובין יצרני חלב עיזים וכבשים, נמצאות בהליכים מתקדמים לקראת הנחתן לאישורה של הכנסת, ועד להתקנתן ופרסומן לא ניתן להעביר מכסות בין יצרני חלב כאמור.

4. תקנות מדיניות פיתוח - כאשר יש שינוי בהיקף המכסה הארצית הכוללת ביחס לשנה קודמת, קובע שר החקלאות ופיתוח הכפר את אמות המידה לחלוקת המכסות, ב"תקנות מדיניות הפיתוח". תקנות מדיניות פיתוח נקבעות כהוראת שעה לתקופה הרלוונטית.

בשנים 2014, 2016 ו- 2017 נקבעו תקנות מדיניות פיתוח בעקבות הגדלת המכסה הארצית הכוללת:

(א) תקנות תכנון משק החלב (העברת מכסות בשנים 2014 עד 2016 ומדיניות הפיתוח לשנת 2014 בענף הבקר) (הוראת שעה), התשע"ד - 2014. בתקנות אלו הוסדר גם הליך העברת מכסות חלב בקר בין יצרני חלב במגזר המשפחתי בשנים 2014 עד 2016.

(ב) תקנות תכנון משק החלב (מדיניות הפיתוח לשנת 2016 בענף הבקר) (הוראת שעה, התשע"ו - 2016.

(ג) תקנות תכנון משק החלב (מדיניות הפיתוח לשנת 2017 בענף הבקר ובענפי הצאן) (הוראת שעה), התשע"ז - 2017.

התנועה הקיבוצית

התנועה הקיבוצית מברכת את רפתני ישראל

ואת הרפתות הקיבוציות החדשות שנחנכו במהלך שנת תשע"ז.
עם פרוס השנה החדשה נאחל לצמיחה שגשוג ושפע
“והארץ נתנה יבולה: ארץ זבת חלב ודבש...”

שנה טובה, שנת תנובה והתחדשות!

היקף מכסות בענף הבקר, בעקבות תוספות המכסה בשנת 2017

במגזר המשפחתי

כלל היצרנים שעמדו בייצור מכסתם, היקף מכסתם הינו לפחות 500 אלף ליטרים.
ישנם 11 יצרנים בלבד, שהיקף מכסתם הינו מתחת ל-500,000 ליטרים היות ולא עמדו בייצור מכסתם ולכן לא היו זכאים לתוספת מכסה.
יצרן, כי במגזר המשפחתי ישנם 406 יצרנים שמכסתם היא בין 500,000 ליטרים ל-700,000 ליטרים.

במגזר השיתופי

כלל היצרנים הנמצאים באזור עדיפות לאומית, היקף מכסתם הינו לפחות 3.3 מיליון ליטרים.
כלל היצרנים שאינם באזור עדיפות לאומית, היקף מכסתם הינו לפחות 3.2 מיליון ליטרים.

להלן נתונים על היקף הייצור בחסר (=תת ביצוע) וההיקף הכולל של הייצור מעל המכסה בענף הבקר לשנת 2016

היקף תת ביצוע	היקפי ייצור מעל המכסה	סה"כ
31,705,077	67,611,571	

היקף הייצור בעודף ברמה הארצית הינו כ- 36 מיליון ליטר

להלן מספר היצרנים והיקף המכסות שהועברו בענף הבקר בגין פרישה מייצור חלב בשנת 2016

מספר המכסות שהועברו		סך המכסה שהועברה	
משפחתי	שיתופי	משפחתי	שיתופי
29	1	18,068,969	3,242,000
בקר			

היקף המכסות שהועברו לייצור במשקו של אחר (אומנה), בשנת 2017

הנתונים הינם בחלוקה להיתר אומנה שניתן לפי פרק ג' לתקנות תכנון משק החלב (קביעת מכסות חלב), התשע"ד - 2014 (להלן - היתר אומנה ליצרנים חדשים) והיתר שניתן לפי פרק ה' לאותן תקנות (להלן - היתר אומנה מסיבות מיוחדות)

היתר אומנה יצרנים חדשים	היתר אומנה סיבות מיוחדות	סה"כ
2	7	6,477,496
בקר		3,957,496

יצרן, כי בענפי הצאן ישנם יצרני חלב שקיבלו מכסה לייצור בתנאי "משק סגור", כלומר ייצור החלב הינו במגבלה של עד 150,000 ליטרים ושיווק החלב הוא למחלבה בבעלותו של היצרן ונמצאת במשקו או במשק סמוך באותו יישוב. בענף העיזים ישנם 18 משקים סגורים ובענף הכבשים 6 משקים סגורים.

הכרה ב"יצרנים חדשים"

הכרה ביצרנים חדשים מתאפשרת כאשר יש הגדלה של המכסה הארצית הכוללת בלבד ובהתאם לתקנות מדיניות הפיתוח.

להלן מספר המבקשים שקיבלו זכאות למכסת חלב בשנים 2014 עד 2017

2017	2016	2015	2014	
11	20	--	--	בקר (משפחתי)
2	4	--	1	בקר (שיתופי)
5	--	--	--	עיזים (משפחתי)
5	--	--	--	כבשים (משפחתי)

שותפויות לייצור חלב

- היתר לשותפות בין יצרני חלב ניתן על ידי ועדת המכסות ובלבד שתנאי השותפות מבטיחים שכל אחד מהיצרנים השותפים ימשיך לעסוק בפועל בייצור חלב. מכסת החלב ניתנת לכל אחד מיצרני החלב בשותפות באופן אישי, ואין בהיתר השותפות בכדי לאשר ליצרן להעביר את מכסת החלב לשותפות או ליצרנים אחרים בשותפות.
- מגבלות נוספות החלות על מתן היתר שותפות הינן, בין היתר:
- לא יינתן היתר שותפות ליצרן שקיבל היתר לייצור חלב במשקו של אחר (אומנה).
 - לא יינתן היתר שותפות בין יצרן יחיד ליצרן שהוא אגודה שיתופית.
 - לא יינתן היתר שותפות ליותר משלושה יצרנים אלא כאשר ישנם טעמים מיוחדים להיתר שותפות של עד 7 יצרנים ובלבד שכולם מאותו יישוב או יישוב סמוך (עד 3 ק"מ).
 - לא יינתן היתר שותפות ליצרנים שמרחק הנסיעה בין הרפת לבין מרכז היישוב שבו מתגורר כל יצרן, עולה על 30 ק"מ. מטעמים מיוחדים שייירשמו, רשאית ועדת המכסות לאשר שותפות שהמרחק בין היצרנים הוא עד 60 ק"מ, אם היא שוכנעה שלא קיימים ביחס ליצרנים המבקשים את היתר השותפות, יצרנים אחרים עמם הם יכולים להתקשר בשותפות במרחק של עד 30 ק"מ.

מספר השותפויות בענף הבקר, בשנת 2017

בענף הבקר	
158	במגזר המשפחתי
44	במגזר השיתופי
202	סך השותפויות

